

I henhold til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes man kan fremme justitsområdet i Grønland så området sikres en standard som tilsvare standarden i Danmark.

(Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit)

Et stærkt justitsvæsen er en forudsætning for et velfungerende samfund. I tråd med Selvstyreloven skal justitsområdet i Grønland styrkes og tilpasses til et moderne samfunds behov. Justitsområdet i Grønland er formelt og finansielt et dansk ansvarsområde, samtidigt er et velfungerende justitsområde afhængig af velfungerende grønlandske myndigheder på f.eks. socialområdet. Derfor er et tæt samarbejde mellem danske og grønlandske myndigheder, herunder på social- og sundhedsområdet, er en forudsætning for et moderne og trygt retssamfund. Rammerne for justitsområdet skal afspejle det grønlandske samfunds udvikling, herunder indsatsen for at øge uddannelsesniveaue og dermed professionaliseringen.

Justitsområdet dækker Politiet, Kriminalforsorgen og Retsvæsenet. Resocialisering, gerningsmandsprincippet og nærhedsprincippet er alle centrale begreber i Retsplejeloven og Kriminalloven i Grønland. Principperne nyder opbakning i det grønlandske samfund og området skal ikke laves grundlæggende om, men det udelukker ikke at justitsområdet ikke kan løftes.

For at få et stærkt og moderne retssamfund, så kræver det, at Folketinget tilfører flere ressourcer til kompetenceløft, tidssvarende bygningsmasse og øget digitalisering. De økonomiske omkostninger af Inuit Ataqatigiits politiske udspil "Et tryggere Grønland – nye tiltag til et styrket justitsvæsen" er ved at blive udfærdiget af Justitsministeriet. Inuit Ataqatigiit har fremsat beslutningsforslag i Folketinget om at styrke området ud fra det politiske udspil, men fra Inuit Ataqatigiit mener vi også, at vi skal drøfte justitsområdet i Inatsisartut. Naalakkersuisut vil i foråret udarbejde en strategi for en styrkelse af justitsområdet og derfor mener Inuit Ataqatigiit, at Inatsisartut bør drøfte de samlede udfordringer og løsninger til at styrke justitsområdet.

Selvstyreloven fra 2009 udgår fra et ønske om at fremme ligestilling og gensidig respekt i partnerskabet mellem Danmark og Grønland. I den dansk-grønlandske Selvstyrekommissionens betænkning fra 2008, der ligger til grund for Selvstyreloven anføres; "at staten løbende og frem til selvstyrets overtagelse af et sagsområde sikrer en standard i Grønland på det pågældende sagsområde, som svarer til standarden i Danmark."¹ I den danske regerings regeringsgrundlag fra november 2016 gentages formuleringen.

Inden for retsvæsenet skal en højnelse af kompetenceniveaue sikre lige kompetente forsvarere, anklagere og kredsdommere, hvilket vil sikre at lovene efterleves efter hensigten. Kredsdommerne bør have en juridisk uddannelse og de autoriserede forsvarere skal sikres bedre arbejdsvilkår. En højnelse af kompetenceniveaue vil sikre en større grad af ensartethed, bedre retssikkerhed og et mere effektivt justitsvæsen. Mulighederne for foranstaltninger skal

¹ Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning om selvstyre i Grønland, april 2008, s. 55

udvides, og konfliktråd og en offerfond bør etableres. Der skal sikres tidssvarende it-systemer og der skal udarbejdes en domsdatabase og en grønlandsk retsinformation med gældende lovgivning på grønlandsk og dansk. Generelt bør der udfærdiges folketingslove i stedet for at lovene sættes i kraft via kongelige anordninger, så der sikres bemærkninger til loven. Effektiviseringer skal ske igennem mulighederne for straksdomme, og en efterlevelse af vidnepligten.

Inden for Politiet bør lønnen afspejles af at politibetjente får en uddannelse på samme niveau i Grønland, som man gør det i Danmark. Det skal sikres at der er tilstedeværelse af en politimyndighed ved alle byer og bygder. De fysiske rammer for politiets arbejde, herunder bygningsmassen og arresthuslignede forhold, skal gøres tidssvarende.

Indenfor Kriminalforsorgen skal uddannelsesmulighederne for anstaltsbetjente forbedres. Den voldsommere og mere komplekse kriminalitet fordrer at anstaltsbetjentene får flere kompetencer, ligesom en kommende anstalt i Nuuk med lukket afdeling kræver øgede kompetencer. De fysiske rammer skal gøres tidssvarende, og principperne for resocialisering skal efterleves. Behandlings- og aktivitetsmuligheder for indsatte, herunder en bedre overgang fra indsat til prøveløsladt, skal sikre redskaber til at undgå tilbagefald til kriminalitet.